

Patroni roku 2024 na Mazowszu

Autor: Fot. arch.

polona.pl

Tadeusz Boy-Żeleński, Witold Gombrowicz, Stanisław Grzebski, Zbigniew Herbert, Jacek Malczewski zostali patronami roku 2024 na Mazowszu. Sejmik ustanowił również 2024 Rokiem 80. rocznicy Powstania Warszawskiego.

Rok 2024 będzie obfity w szczególne wydarzenia. Sejmik Województwa Mazowieckiego 21 listopada br. podjął uchwały dotyczące uhonorowania wielu wybitnych postaci życia literackiego, z dziedziny malarstwa, filozofii i historii. Szczególnym wydarzeniem będzie 80. rocznica Powstania Warszawskiego – powiedziała przewodnicząca Komisji Kultury i Dziedzictwa Narodowego **Jadwiga Zakrzewska**.

W przyszłym roku na Mazowszu odbędą się wydarzenia związane z rocznicami urodzin lub śmierci znakomitych polskich pisarzy – Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Witolda Gombrowicza, Zbigniewa Herberta, malarza symbolisty Jacka Malczewskiego oraz polskiego uczonego epoki Renesansu Stanisława Grzebskiego. Sejmik Województwa Mazowieckiego ustanowił ich patronami roku 2024. W sposób szczególny obchodzić będziemy również 80. rocznicę Powstania Warszawskiego.

Dyrektor Departamentu Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego **Paweł Cukrowski** zwrócił uwagę, że już na etapie ogłaszania konkursu, a potem zbierania zgłoszeń, wniosków był bardzo wiele: – To prawda – przyszły rok będzie obfitował w wiele rocznic i wydarzeń, które miały miejsce w historii Polski, ale też Mazowsza i Warszawy, jak również rocznic związanych z postaciami ze świata kultury. Jestem przekonany, że przełoży się to na szereg bardzo wartościowych wydarzeń na Mazowszu związanych z patronami roku.

Krytyk i tłumacz literatury francuskiej

Pisarz, krytyk literacki i teatralny, satyryk i publicysta, tłumacz literatury francuskiej **Tadeusz Boy-Żeleński** urodził się w 1874

roku w Warszawie. Ukończył studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Był kierownikiem literackim Teatru Polskiego w Warszawie. Wraz z Ireną Krzywicką prowadził w Warszawie Poradnię Świadomego Macierzyństwa. Jego działalność translatorska przybliżyła polskim czytelnikom kanon literatury francuskiej. Był autorem wierszy i piosenek (nierzadko satyrycznych), felietonów społeczno-obyczajowych, a także książek z zakresu historii literatury.

Autor „Ferdydurke”

W 2024 r. obchodzić będziemy 120. rocznicę urodzin i 55. rocznicę śmierci **Witolda Gombrowicza** – powieściopisarza, dramaturga i nowelisty. Autor „Ferdydurke” należy do pisarzy wyjątkowych w dziejach światowej literatury ze względu na swą filozofię, sposób konstruowania tekstów i siłę języka. Jest uznawany za jednego z tych twórców XX wieku, którzy odegrali przełomową rolę w kształtowaniu świadomości i tożsamości narodowej Polaków. Jego twórczość to wielka debata o sensie polskości. Jest jednym z najważniejszych i najbardziej znanych na świecie pisarzy polskich, a także jednym z najczęściej tłumaczonych.

Pisarz o wyjątkowym autorytecie artystycznym i moralnym

Poeta, eseista i dramaturg **Zbigniew Herbert**, który obchodziłby w przyszłym roku 100 lat – urodził się w 1924 r. we Lwowie. Jego wiersze oraz zbiory esejów należą do najważniejszych osiągnięć polskiej literatury drugiej połowy XX wieku. W swojej twórczości łączył filozoficzną uniwersalność przekazu z zamiłowaniem do antyku, malarstwa i etyczną wrażliwością. Jego twórczość została przetłumaczona na ponad 40 języków i odznaczona wieloma prestiżowymi nagrodami.

Ojciec symbolizmu w malarstwie polskim

Jacek Malczewski to jeden z najwybitniejszych malarzy polskich przełomu XIX i XX stulecia. Urodził się w 1854 roku w Radomiu. W 2024 r. obchodzić będziemy 170. rocznicę jego urodzin oraz 95. rocznicę śmierci. Był studentem Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie. Na początku lat 90. XIX wieku swoją twórczością zainicjował w młodopolskim malarstwie nurt symbolizmu, pobudzając zarazem odrodzenie romantycznej tradycji. W 1908 r. otrzymał tytuł profesora, a w 1912 został rektorem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W Lutosławicach założył szkółkę malarską dla utalentowanych dzieci wiejskich.

Polski uczony doby Renesansu

Matematyk i filolog **Stanisław Grzepski/Grzebski** (dwa funkcjonujące warianty nazwiska) urodził się w 1524 roku w Grzepsku koło Mławy. Uzyskał tytuł profesora Akademii Krakowskiej. Był znawcą języków: greckiego, łacińskiego, hebrajskiego oraz kultury antycznej. Napisał pierwszy polski podręcznik geodezji i miernictwa. Poprzez swoją działalność badawczą miał wielki wpływ na rozwój nauki w Polsce oraz przyczynił się do znaczącego postępu w kształceniu specjalistycznym.

Bohaterski zryw przeciw okupantom niemieckim

Powstanie Warszawskie, które wybuchło 1 sierpnia 1944 roku, było bohaterskim zrywem przeciw pięcioletniej krwawej nazistowskiej okupacji. Pamięć o poświęceniu tysięcy Polek i Polaków – Powstańców Warszawskich – jest kultywowana na terenie całego kraju, gromadzi ludzi z różnych grup społecznych oraz reprezentujących rozmaite środowiska.

Marta Milewska

Rzecznik Prasowy

Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego,

tel. 22 59 07 602, kom. 510 591 974,

Załączniki:

[22.11.2023_IP_Patroni 2024-po sejmiku.docx](#)

Rozmiar: 83.37 KB, DOCX

[23 11 22 Paweł Cukrowski dyrektor departamentu kultury__promocji i turystyki.mp3](#)

Rozmiar: 3.18 MB, MP3

[Patroni roku 2024.mp4](#)

Rozmiar: 7.12 MB, MP4

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl